

Aprobat	Hotărâre CEC nr. 2680 din 5 august 2024
În vigoare	9 august 2024
Publicat în Monitorul Oficial	2024, nr. 347-349, art. 640

REGULAMENT

privind particularitățile organizării și implementării votului prin corespondență

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Prezentul regulament stabilește particularitățile organizării și desfășurării votării prin corespondență a cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot aflați peste hotarele țării, precum și responsabilitățile organelor electorale și altor entități implicate în organizarea acestui proces.

2. Scopul prezentului regulament este acela de a detalia procedurile electorale ce vizează înregistrarea prealabilă pentru votul prin corespondență, întocmirea listelor electorale și a materialelor electorale aferente exercitării votului prin corespondență, securizarea procesului de votare prin corespondență, transmiterea, recepționarea, păstrarea și asigurarea integrității materialelor electorale utilizate în cadrul procesului de votare prin corespondență, precum și procedurile de numărare, totalizare și centralizare a rezultatelor votării prin corespondență.

3. Prezentul regulament se aplică cetățenilor Republicii Moldova aflați pe teritoriul Statelor Unite ale Americii, Canadei, Regatului Norvegiei, Regatului Suediei, Republicii Finlanda și Republicii Islanda la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumului republican din data de 20 octombrie 2024.

4. Din motive de claritate și fluiditate a textului, precum și pentru a nu încărca textul cu dublete masculin/feminin, substantivele folosite în prezentul regulament au forma de masculin generic și poartă un caracter incluziv/nonsexist.

5. În sensul prezentului regulament se definesc următoarele noțiuni:

etichetă de securitate – etichetă autoadezivă, care se folosește la sigilarea plicurilor interioare depersonalizate;

perioadă de votare – perioadă care începe odată cu recepționarea de către alegător a materialelor pentru votare și se încheie odată cu recepționarea de către biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență a plicurilor cu buletine de vot cel târziu la ora 18.00, ora locală a țării-gazdă, în ziua de joi înainte de ziua alegerilor;

plic cu materiale pentru votare – plic expediat către alegător pentru exercitarea votului prin corespondență care conține materialele prevăzute la art. 22 din Legea nr. 109/2024 privind implementarea parțială a votului prin corespondență;

plic exterior personalizat – plic expediat către biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență de către alegător ce conține blancheta declarației privind abținerea de la votarea multiplă și confirmarea exercitării dreptului de vot în secret și plicul interior depersonalizat cu buletinul de vot;

plic interior depersonalizat – plic ce conține buletinul de vot, fără date de identificare ale alegătorului;

sistem de înregistrare – aplicație destinată înregistrării prealabile a alegătorilor, inclusiv pentru votul prin corespondență;

subsistem informațional pentru votul prin corespondență – parte componentă a Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri” utilizat pentru evidența plicurilor, a buletinelor de vot, precum și generarea automată a listelor electorale pentru votul prin corespondență.

6. Datele cu caracter personal colectate în urma înregistrării pentru votul prin corespondență se prelucrează de către persoanele autorizate din cadrul organelor electorale în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal, exclusiv în scop de organizare și desfășurare a alegerilor.

Capitolul II. Procedura privind înregistrarea prealabilă pentru exercitarea votului prin corespondență

Secțiunea 1. Condițiile privind procedura înregistrării prealabile pentru votul prin corespondență

7. Cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot care în perioada de votare se vor afla în străinătate și optează pentru exercitarea votului prin corespondență se înregistrează în prealabil prin intermediul paginii web oficiale a Comisiei Electorale Centrale, conform procedurii descrise de prezentul regulament.

8. Înregistrarea pentru votul prin corespondență reprezintă o procedură obligatorie prin care cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot înștiințează Comisia Electorală Centrală despre intenția de a-și exercita dreptul de vot prin corespondență.

9. Scopul înregistrării pentru exercitarea votului prin corespondență este acela de a stabili numărul alegătorilor care își exprimă intenția de a vota prin această modalitate, numărul de secții de votare necesare de a fi constituite pentru votul prin corespondență, precum și de a întocmi listele electorale pentru votul prin corespondență, de a determina tirajul buletinelor de vot și al altor materiale electorale necesare organizării procedurilor electorale aferente votului prin corespondență, cantitatea echipamentului electoral.

10. Înregistrarea pentru votul prin corespondență este disponibilă de la data publicării actului de stabilire a datei alegerilor și până cu 45 de zile înainte de data acestora. În cazul desfășurării celui de-al doilea tur al alegerilor prezidențiale se mențin înregistrările inițiale, inclusiv cele de anulare a înregistrării.

11. În cazul în care alegătorul anulează înregistrarea în termen de până la 45 de zile înainte de ziua alegerilor, el este în drept să efectueze o nouă înregistrare prealabilă, dar nu mai târziu de termenul-limită stabilit. Alegătorul are dreptul, în cazul în care renunță la intenția de a-și exercita votul prin corespondență, cel târziu cu 25 de zile înainte de ziua alegerilor, să anuleze înregistrarea efectuată anterior.

Secțiunea 2. Modalitatea de înregistrare prealabilă pentru votul prin corespondență

12. Pentru a se înregistra pentru votul prin corespondență, cetățenii Republicii Moldova intră pe aplicația „Înregistrarea Prealabilă” (în continuare – *aplicația*) de pe pagina web oficială www.alegator.md, administrată de către Comisia Electorală Centrală sau accesează linkul direct <https://inregistrare.cec.md/>.

13. Inițierea procedurii de înregistrare prealabilă se face prin apăsarea butonului

„înregistrare on-line” în aplicația prevăzută la pct. 12.

14. La deschiderea formularului electronic, persoana urmează obligatoriu pașii:

14.1. completează câmpurile afișate (numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), data nașterii);

14.2. bifează câmpul „anti-robot”;

14.3. apasă butonul „Verifică identitatea”.

Prin apăsarea butonului „Verifică identitatea” are loc identificarea persoanei în Registrul de stat al alegătorilor.

15. După ce parcurge pașii descriși la pct. 13, persoana trece la următoarea etapă din procedură:

15.1. apasă butonul „Înregistrare nouă”;

15.2. indică localitatea și țara unde se va afla în perioada de votare;

15.3. selectează secția de votare la care dorește să voteze (în ordinea priorității sau selectează opțiunea cu localitatea indicată mai sus). În cazul lipsei opțiunilor de selectare a secției de votare, alegătorul indică localitatea și țara în care se va afla în ziua alegerilor.

15.4. selectează tipul reședinței peste hotare (permanentă/temporară);

15.5. bifează opțiunea „Doresc să votez prin corespondență”.

16. La accesarea opțiunii pentru votul prin corespondență, se afișează câmpurile cu adresa poștală și datele de contact din străinătate ale alegătorului. Unele date ale adresei poștale vor fi precompletate (țara, unitatea teritorială, localitatea/orașul), iar destinatarul va fi indicat conform actului de identitate. Alegătorul va completa câmpurile obligatorii:

16.1. codul poștal;

16.2. adresa poștală din străinătate la care îi va fi transmis plicul cu materialele electorale pentru votare;

16.3. telefonul de contact;

16.4. adresa electronică validă, la care va putea primi mesajul de confirmare a înregistrării, precum și alte notificări sau informații cu caracter electoral.

17. Alegătorul apasă butonul „Înregistrează cererea” și la adresa electronică indicată îi va fi trimis mesajul cu link-ul pentru confirmarea cererii de înregistrare.

18. La confirmarea cererii de înregistrare, alegătorul revine în aplicație unde atașează o fotografie cu fața sa efectuată simultan cu actul de identitate care confirmă dreptul de vot și apasă butonul „Confirm declarația”.

19. Prin confirmarea declarației, alegătorul își asumă răspunderea că datele pe care le-a indicat sunt corecte și veridice, precum și își exprimă consimțământul ca acestea să fie prelucrate, de către persoanele autorizate din cadrul Comisiei Electorale Centrale/organelor electorale. Prin declarație alegătorul își exprimă voința de a participa la alegerile pentru care este activată aplicația, de a fi inclus în lista electorală pentru votul prin corespondență și de a fi exclus din lista electorală de bază.

20. Procedura de înregistrare prealabilă pentru votul prin corespondență se consideră finalizată doar atunci când solicitantul a îndeplinit toți pașii din aplicație, fapt confirmat printr-o notificare la adresa electronică indicată de alegător.

Secțiunea 3. Verificarea cererii de înregistrare pentru votul prin corespondență.

21. Verificarea cererii de înregistrare pentru votul prin corespondență, inclusiv identificarea alegătorului de la distanță prin mijloace digitale se realizează, cel târziu cu 25 de zile înainte de data scrutinului, de către Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate, după constituirea acestuia.

22. Identificarea alegătorului de la distanță prin mijloace digitale se realizează în conformitate cu instrucțiunea aprobată prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

23. În cazul constatării unor neconformități în procesul de verificare, organul electoral notifică alegătorul în vederea remedierii acestora cel târziu cu 25 de zile înainte de ziua alegerilor.

24. La acceptarea cererii de înregistrare pentru votul prin corespondență, datele despre alegător sunt înscrise în lista electorală pentru votul prin corespondență, iar alegătorul este notificat despre includerea sa în listă la adresa electronică indicată de acesta.

25. Cazurile care constituie temei de respingere a cererii de înregistrare pentru votul prin corespondență sunt stabilite la art. 17 alin. (6) din Legea nr. 109/2024 privind implementarea parțială a votului prin corespondență (în continuare – *Legea nr. 109/2024*).

26. Cererea este respinsă și în cazul neremedierii neconformităților identificate până la termenul-limită. Despre respingerea cererii de înregistrare, solicitantul este notificat la adresa electronică indicată în cererea sa de înregistrare.

27. Respingerea înregistrării poate fi contestată de solicitant în termen de 3 zile de la notificare prin depunerea unei cereri prealabile la Comisia Electorală Centrală, care se examinează în condițiile prevăzute de secțiunea 1, capitolul XIII din Codul electoral nr. 325/2022.

28. Cel târziu cu 25 de zile înainte de ziua alegerilor, alegătorul care s-a înregistrat pentru votul prin corespondență poate solicita Comisiei Electorale Centrale sau consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate modificarea adresei poștale prin depunerea unei cereri însoțite de acte confirmative în acest sens.

29. În situația în care, în termenul prevăzut la pct. 11, alegătorul a anulat înregistrarea pentru exercitarea votului prin corespondență sau solicitarea de înregistrare a fost respinsă, alegătorul poate să își exercite dreptul de vot la oricare secție de votare din străinătate sau la secția de votare corespunzătoare din țară, în condițiile art. 78 din Codul electoral nr. 325/2022. Despre acest fapt alegătorul este notificat la adresa electronică indicată în cererea sa de înregistrare.

Capitolul III. Modul de întocmire, transmitere, verificare și modificare a listelor electorale pentru votul prin corespondență

Secțiunea 1. Procedura de întocmire și transmitere a listelor electorale pentru votul prin corespondență

30. După încheierea perioadei de înregistrare pentru votul prin corespondență, în baza informației din aplicație, Comisia Electorală Centrală întocmește listele electorale pentru votul prin corespondență.

31. Listele electorale pentru votul prin corespondență se întocmesc pe secții de votare pentru votul prin corespondență și cuprind cel puțin 30 și cel mult 2500 de alegători.

32. Alegătorii vor fi înscrși în lista electorală la secția de votare pentru votul prin corespondență constituită în conformitate cu art. 13 din Legea nr. 109/2024, cu sediul în incinta

misiunii diplomatice sau a oficiului consular al Republicii Moldova și, în caz de necesitate, în locațiile avizate de Ministerul Afacerilor Externe.

33. Arondarea alegătorilor la secția de votare pentru votul prin corespondență se efectuează automatizat de către subsistemul informațional pentru votul prin corespondență. În cazul în care în aceeași incintă se constituie mai mult de o secție de votare pentru votul prin corespondență, alegătorii vor fi arondați la secțiile corespunzătoare în ordine alfabetică, cu echilibrarea proporțională a numărului de alegători pe fiecare secție de votare.

34. Liste electorale pentru votul prin corespondență sunt documente electorale autentificate de Comisia Electorală Centrală, prin aplicarea ștampilei speciale, semnelor de control și/sau semnăturii președintelui Comisiei Electorale Centrale, în corespundere cu prevederile prezentului regulament și Regulamentului cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1153/2023.

35. Lista electorală pentru votul prin corespondență, conform modelului din anexa nr. 1, se întocmește în limba română.

36. Pe prima pagină a formularului listei se imprimă Stema de Stat a Republicii Moldova și Stema Comisiei Electorale Centrale. Pe fiecare pagină se aplică semne de control și, la numerotare, se indică obligatoriu numărul curent al paginii din totalul de pagini ale listei.

37. Lista electorală pentru votul prin corespondență cuprinde următoarele date:

37.1. denumirea și data scrutinului;

37.2. țara, numărul secției de votare și numărul circumscripției electorale;

37.3. numele și prenumele, anul nașterii alegătorului (pentru alegătorii care în anul în care se organizează alegeri, inclusiv pentru cei care în ziua înregistrării prealabile împlinesc 18 ani se mai indică ziua și luna nașterii);

37.4. adresa poștală indicată de alegător la etapa înregistrării pentru votul prin corespondență;

37.5. numărul de identificare de stat (IDNP), seria și numărul actului de identitate;

37.6. rubrica pentru semnătura membrului biroului electoral. În cazul alegerilor prezidențiale, formularul listei electorale va conține două rubrici dedicate pentru semnare;

37.7. rubrica „Notă” unde se notează:

37.7.1. data și ora expedierii plicului cu materialele pentru votare către alegător;

37.7.2. data și ora recepționării de către biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență a plicului exterior personalizat sau, după caz, se face mențiunea despre faptul nerecepționării acestuia în termenul stabilit sau despre restituirea plicurilor cu materiale pentru votare care nu au fost recepționate de către alegător și au fost returnate biroului electoral.

În cazul alegerilor prezidențiale, listele electorale vor conține două rubrici cu mențiunea „Notă” (pentru turul I și pentru turul II);

37.8. rubrica „Modalitatea de exercitare a votului”. Această rubrică se completează doar în cazul alegătorilor care și-au exercitat dreptul de vot la o altă secție de votare.

38. Cel puțin cu 22 de zile înainte de ziua alegerilor, în baza actului de transmitere-recepționare conform modelului din anexa nr. 2, Comisia transmite listele electorale pentru votul prin corespondență, într-un singur exemplar, consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate. Lista electorală se transmite imediat biroului electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență, prin intermediul misiunii diplomatice sau oficiului consular corespunzător, pentru asigurarea verificării acesteia de către alegători, reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum și observatori.

39. Împreună cu listele electorale, Comisia asigură transmiterea în aceleași condiții a plicurilor cu/și materialele pentru votului prin corespondență, inclusiv buletinele de vot tipărite conform procedurii și termenelor stabilite la art. 21 din Legea nr. 109/2024.

Secțiunea 2. Verificarea și modificarea listelor electorale pentru votul prin corespondență

40. Cel târziu în ziua imediat următoare zilei recepționării listelor electorale de către biroul electoral, acestea se fac accesibile în localurile secțiilor de votare/misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare, fiind asigurată posibilitatea de a lua cunoștință de acestea și de a verifica corectitudinea întocmirii lor de către alegători, reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum și observatori.

41. Alegătorilor li se comunică, prin toate mijloacele de comunicare disponibile (pagina oficială web a Comisiei, rețele de socializare), despre posibilitatea verificării listelor electorale la sediul biroului electoral/misiunii diplomatice sau oficiului consular. Alegătorii își pot verifica datele incluse în listele electorale, numărul și adresa secției de votare la care este arondat și prin intermediul aplicației „Verifică-te în RSA!”, accesând linkul direct <https://verifica.cec.md>.

42. Alegătorul poate solicita excluderea din lista electorală pentru votul prin corespondență cu cel puțin 3 zile înainte de ziua alegerilor.

43. Cererea de excludere din lista electorală pentru votul prin corespondență se depune la Comisia Electorală Centrală sau la biroul electoral după constituirea acestuia, conform modelului din anexa nr. 3, la care se atașează după caz acte confirmative în acest sens care se vor anexa la lista electorală.

44. Cererea de excludere se examinează, în termen de 24 de ore, de către organul electoral, iar hotărârea adoptată pe marginea acesteia poate fi contestată în condițiile prevăzute de secțiunea 1, capitolul XIII din Codul electoral nr. 325/2022.

45. Excluderea alegătorului din lista electorală se efectuează prin tragerea unei linii peste datele sale. Biroul electoral, prin intermediul Comisiei Electorale Centrale, comunică imediat alegătorului înregistrat pentru exercitarea votului prin corespondență, prin notificare electronică la adresa electronică a acestuia, despre orice modificări operate în listele electorale.

46. După efectuarea modificărilor, cu cel puțin 2 zile înainte de ziua alegerilor, listele electorale confirmate cu semnătura electronică a președintelui Comisiei Electorale Centrale se pun la dispoziția biroului electoral, în format electronic.

47. Accesul la listele electorale se permite în baza declarației de confidențialitate, conform modelului din anexa nr. 17 la Regulamentul cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1153/2023.

48. Pentru al doilea tur de scrutin se utilizează aceleași liste electorale pentru exercitarea votului prin corespondență, întocmite pentru primul tur.

Capitolul IV. Buletinele de vot și alte materiale electorale aferente exercitării votului prin corespondență

Secțiunea 1. Buletinele de vot pentru votul prin corespondență

49. Procedura de aprobare a modelului și textului buletinelor de vot pentru votul prin corespondență este stabilită la art. 20 din Legea nr. 109/2024, după caz, în coroborare cu art. 73

din Codul electoral nr. 325/2022 și Instrucțiunea cu privire la aprobarea modelului, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1212 din 6 septembrie 2023 (în continuare – *Instrucțiunea nr. 1212/2023*).

50. Tirajul buletinelor de vot ce urmează a fi tipărite pentru votul prin corespondență se stabilește pentru fiecare tip de scrutin, nu mai târziu de 22 de zile înainte de ziua alegerilor, prin hotărâre a consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate, într-o cantitate corespunzătoare numărului de alegători înscrși în listele electorale pentru votul prin corespondență.

51. Tipărirea buletinelor de vot pentru votul prin corespondență se asigură de către Comisia Electorală Centrală. Prevederile privind procedurile de tipărire a buletinelor de vot, stabilite în capitolul III al Instrucțiunii nr. 1212/2023, se aplică în mod corespunzător și în cazul tipării buletinelor de vot pentru votul prin corespondență, cu excepțiile prevăzute de Legea nr. 109/2024.

Secțiunea 2. Plicurile și alte materiale necesare pentru votul prin corespondență

52. În procesul de votare prin corespondență se utilizează următoarele tipuri de plicuri:

52.1. *plicul cu materiale pentru votare* care conține buletinele de vot și materialele electorale prevăzute la art. 22 din Legea nr. 109/2024. În cazul organizării mai multor tipuri de scrutin, alegătorul primește un singur plic cu toate buletinele de vot și materialele electorale prevăzute la art. 22 din Legea nr. 109/2024;

52.2. *plicul/plicurile exterioare personalizate* pe care sunt înscrise numele și prenumele alegătorului și numărul de înregistrare al acestuia în lista electorală pentru votul prin corespondență. Responsabilitatea privind înscrierea datelor menționate despre alegători pe plicurile exterioare revine biroului electoral, la care sunt arondați acești alegători, în baza datelor din listele electorale pentru votul prin corespondență. În funcție de specificul serviciilor poștale din țara-gazdă, plicurile exterioare conțin timbre sau sigilii ce confirmă plata în avans ce asigură returnul plicurilor;

52.3. *plicul/plicurile interioare depersonalizate* în care alegătorul introduce buletinele de vot completate, le sigilează cu etichete de securitate primite împreună cu celelalte materiale pentru votare. Numărul plicurilor interioare depersonalizate expediate alegătorului corespunde numărului de scrutine organizate concomitent și/sau numărului tururilor de scrutin ce pot fi organizate.

53. Comisia Electorală Centrală stabilește modelul și cantitatea necesară de plicuri pentru votul prin corespondență în funcție de tipul scrutinului organizat și, după caz, asigură achiziționarea serviciilor de tipărire (confecționare) a plicurilor și altor materiale electorale pentru votare.

54. Informația privind modelul plicurilor se aduce la cunoștința alegătorilor înregistrați pentru votul prin corespondență prin toate mijloacele de comunicare disponibile și accesibile acestora.

55. Comisia Electorală Centrală asigură dotarea birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru votul prin corespondență cu etichete de securitate pentru sigilarea plicurilor interioare depersonalizate. În cadrul procedurii de sigilare a plicurilor se vor utiliza etichete de securitate conform modelului din Instrucțiunea cu privire la asigurarea infrastructurii secției de votare,

aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1186/2023 (în continuare – *Instrucțiunea nr. 1186/2023*).

56. Setul de materiale pentru votarea prin corespondență conține și blancheta declarației privind abținerea de la votarea multiplă și confirmarea exercitării dreptului de vot în secret, conform modelului din anexa nr. 4. În cazul alegerilor prezidențiale, alegătorul completează și semnează blancheta declarației pentru fiecare tur de scrutin.

57. Prin completarea și semnarea blanchetei declarației privind abținerea de la votarea multiplă și confirmarea exercitării dreptului de vot în secret, alegătorul confirmă că îi sunt cunoscute prevederile referitoare la răspunderea juridică pentru încălcarea principiilor de participare la vot în mod secret și liber exprimat.

58. Procedurile detaliate privind ordinea de completare a buletinului de vot, de sigilare și de expediere a plicurilor cu buletine de vot sunt prevăzute în instrucțiunea aprobată de Comisie și pusă la dispoziția alegătorului în plicul cu materiale pentru votare.

59. Reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum, observatorii și alegătorii au dreptul să ia cunoștință de modelele buletinelor de vot și ale celorlalte materiale necesare pentru votul prin corespondență, în condițiile asigurării protecției datelor cu caracter personal, la sediul Comisiei Electorale Centrale, consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate și/sau biroului electoral al secției de votare respective.

Secțiunea 3. Expedierea către birourile electorale a buletinelor de vot, plicurilor și altor materiale necesare pentru votul prin corespondență

60. Expedierea buletinelor de vot către birourile electorale, împreună cu plicurile și materialele electorale necesare votului prin corespondență prevăzute în secțiunea 2 a prezentului capitol, inclusiv listele electorale întocmite în condițiile capitolului III, începe cel târziu cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor.

61. Materialele electorale menționate la pct. 52 - 56 se expediază birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru votul prin corespondență de către Comisia Electorală Centrală prin intermediul consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate/Ministerului Afacerilor Externe. Cu excepția buletinelor de vot, plicurile și materialele electorale se transmit în baza actelor de transmitere-recepționare, conform modelului din anexa nr. 5, fiind semnate de fiecare entitate implicată la fiecare etapă de predare și, respectiv, recepționare.

62. Buletinele de vot se transmit în baza actului de transmitere-recepționare, întocmit conform modelului din anexa nr. 1 la Instrucțiunea nr. 1212/2023.

63. Listele electorale pentru votul prin corespondență se transmit conform procedurii și în temeiul actelor prevăzute la pct. 38, 46 și 61.

64. În baza solicitării Ministerului Afacerilor Externe, Comisia Electorală Centrală asigură dotarea birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru votul prin corespondență cu numărul necesar de urne de vot staționare. La estimarea necesarului de urne de vot staționare se au în vedere numărul de plicuri exterioare cu buletine de vot care se preconizează a fi returnate de către alegători și, respectiv, numărul plicurilor interioare depersonalizate.

65. Suplimentar materialelor și echipamentului electoral menționat în prezentul capitol, Comisia Electorală Centrală estimează necesitățile și asigură birourile electorale ale secțiilor de

votare pentru votul prin corespondență cu sigilii cu sistem de autoblocare, etichete de securitate, laptopuri și alte echipamente și materiale necesare pentru desfășurarea în bune condiții a procesului de vot.

**Capitolul V. Recepționarea plicurilor cu materiale pentru votul prin corespondență.
Perioada de votare și procedura de completare a buletinului de vot prin corespondență.
Asigurarea securității procesului de votare prin corespondență**

Secțiunea 1. Recepționarea, verificarea, sistematizarea plicurilor cu materiale pentru votul prin corespondență de către birourile electorale și expedierea acestora către alegători

66. În condițiile art. 14 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 109/2024, biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență este responsabil de verificarea, sistematizarea și expedierea materialelor electorale către alegători, precum și de recepționarea și păstrarea acestora în condițiile stabilite de prezentul regulament și alte acte normative aplicabile.

67. După recepționarea tuturor materialele necesare exercitării votului prin corespondență, descrise în capitolele III și IV, biroul electoral al secției de votare respective asigură verificarea imediată a integrității acestora, precum și corespunderea cantitativă a exemplarelor transmise conform actelor de predare-recepționare. Orice neconformitate constatată la această etapă se notează într-un act de verificare, conform modelului din anexa nr. 6, care se aduce la cunoștința consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate și, după caz, Comisiei Electorale Centrale.

68. Integritatea materialelor electorale la toate etapele, începând cu transmiterea acestora către birourile electorale, inclusiv securitatea localurilor unde se păstrează acestea, este asigurată de către funcționarii electorali din cadrul biroului electoral respectiv.

69. Odată cu recepționarea materialelor electorale de către birourile electorale, precum și pe parcursul perioadei de votare prin corespondență și până la totalizarea rezultatelor alegerilor, localurile/spațiile unde se păstrează aceste materiale se sigilează/desigilează zilnic de către președintele biroului electoral, după caz, un membru al biroului desemnat în acest scop.

70. Funcționarii electorali din cadrul birourilor electorale poartă răspundere pentru păstrarea și integritatea materialelor electorale necesare votului prin corespondență care se află în gestiunea lor. Despre pierderea/deteriorarea acestora este anunțat imediat consiliul electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate și, după caz, Comisia Electorală Centrală. Faptul pierderii/deteriorării se constată prin act, întocmit conform anexei nr. 7 și semnat de membrii organului electoral vizat.

71. Imediat după finalizarea procedurilor de recepționare și verificare a materialelor electorale necesare votului prin corespondență, biroul electoral al secției de votare începe sistematizarea și împachetarea acestora în vederea expedierii către alegători.

72. Plicul/plicurile cu materiale pentru votul prin corespondență se expediază alegătorilor la adresa poștală indicată în lista electorală pentru votul prin corespondență. Ordinea de expediere se stabilește luându-se prioritar ca destinatari alegătorii al căror domiciliu se află în punctele cele mai îndepărtate de sediul biroului electoral sau căile de acces către aceștia prin intermediul serviciilor poștale/de curierat sunt mai dificile/de durată.

73. Data și ora expedierii plicurilor cu materialele pentru votul prin corespondență, precum și datele prestatorului de servicii poștale/de curierat contractat, se înscriu în lista electorală

pentru votul prin corespondență. Informația despre derularea acestei proceduri se notifică zilnic consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate și, după caz, Comisiei Electorale Centrale.

Secțiunea 2. Recepționarea plicurilor cu materiale pentru votul prin corespondență, procedura de completare a buletinului de vot de către alegători și returnarea plicului/plicurilor sigilate cu buletinul/buletinele de vot către birourile electorale

74. Recepționarea de către alegător a materialelor pentru votare are loc potrivit regulilor stabilite de prestatorul de servicii poștale/de curierat contractat.

75. Perioada de votare începe pentru fiecare alegător odată cu recepționarea de către acesta a materialelor pentru votare și se încheie odată cu returnarea acestora către biroul electoral, care urmează să le recepționeze cel târziu la ora 18.00, ora locală a țării-gazdă, în ziua de joi înainte de ziua alegerilor.

76. Buletinul de vot se completează de către alegător astfel încât să fie asigurat votul secret. Alegătorul care își exercită votul prin corespondență de la aceeași adresă poștală cu alți alegători, inclusiv membri de familie, este responsabil de asigurarea secretului votului său și de abținerea de la influențarea voinței celorlalți alegători.

77. Ordinea de completare a buletinului/buletinelor de vot, modalitatea de sigilare și de expediere a plicului/plicurilor cu buletinul/buletinele de vot sunt prevăzute în instrucțiunea pusă la dispoziția alegătorului în plicul/plicurile cu materiale pentru votare. Alegătorului îi revine responsabilitatea de a urma pașii descriși și de a respecta întocmai ordinea prevăzută în instrucțiune.

78. Nerespectarea cerințelor din instrucțiune în urma cărora se constată că plicul interior nu este sigilat corespunzător, este deteriorat în așa fel încât nu este asigurat secretul votului și/sau lipsește eticheta de securitate, acesta se anulează de către biroul electoral.

79. Alegătorul completează și semnează, de asemenea, blancheta declarației privind abținerea de la votarea multiplă și confirmarea exercitării dreptului de vot în secret. Dacă blancheta declarației nu a fost completată și/sau semnată, precum și în cazul în care nu a fost introdusă în plicul exterior returnat sau a fost introdusă în plicul interior depersonalizat, acesta se anulează de biroul electoral.

80. Un alegător poate vota numai pentru un singur concurent electoral sau pentru una dintre opțiuni la referendum. La completarea buletinului de vot pentru votul prin corespondență, alegătorul înscrie cu pixul o bifă (semn în formă de „v”) în interiorul unui singur cerc din buletinul de vot.

81. Buletinul de vot nu poate fi declarat nevalabil dacă bifa a fost înscrisă de mai multe ori într-un singur patruleter sau din cauza că bifa a fost înscrisă în afara cercului din patruleter sau pe semnul ori simbolul electoral al concurentului electoral, în cazul în care opțiunea alegătorului este clară.

82. După ce a parcurs procedura de vot, alegătorul transmite plicul/plicurile cu buletinul/buletinele de vot către biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență. La returnarea plicului/plicurilor, alegătorul trebuie să țină cont de faptul că acestea urmează să ajungă la biroul electoral în termenul-limită stabilit la art. 23 alin. (1) din Legea nr.

109/2024. În caz contrar, plicul/plicurile recepționate de biroul electoral după expirarea termenului-limită se anulează.

83. Alegătorul returnează biroului electoral plicurile sigilate cu buletinul/buletinele de vot prin intermediul oficiului poștal sau al curierului, în conformitate cu instrucțiunile expediate acestuia odată cu plicul și materialele necesare votului prin corespondență.

84. Alegătorul poate utiliza, pe propria răspundere, serviciile mai rapide ale unui alt prestator de servicii poștale sau de curierat autorizat în țara-gazdă, dar cheltuielile pentru aceste servicii vor fi suportate de alegător.

85. În cazul alegerilor prezidențiale, alegătorul completează documentele aferente primului tur de scrutin și le expediază în termenele stabilite biroului electoral. Setul de documente necesar pentru participarea la turul doi de scrutin rămâne la alegător care îl va completa și expedia în aceleași condiții doar în cazul stabilirii celui de-al doilea tur.

86. În cazul în care alegătorul s-a înregistrat pentru a vota prin corespondență, precum și dacă a votat prin corespondență și a returnat plicul/plicurile către biroul electoral, la prezentarea sa la o secție de votare, biroul electoral al secției de votare respective îi eliberează, o singură dată, un buletin de vot. În acest caz, se aplică aceeași procedură descrisă la pct. 92.

Secțiunea 3. Recepționarea plicurilor cu materiale pentru votul prin corespondență de către biroul electoral al secției de votare. Asigurarea securității procesului de votare prin corespondență

87. Recepționarea plicurilor exterioare de către birourile electorale ale secțiilor de votare pentru votul prin corespondență se încheie cu 3 zile înainte de ziua alegerilor, și anume în ziua de joi înainte de ziua alegerilor, cel târziu la ora 18.00, ora locală a țării-gazdă.

88. Biroul electoral decide asupra prelungirii, cu cel mult două ore, a termenului de recepționare a plicurilor cu buletine de vot în cazul în care prestatorii de servicii poștale sau de curierat au informat că urmează a fi livrate materiale electorale. Despre prelungire se informează consiliul electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate și Comisia Electorală Centrală.

89. Președintele biroului electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență declară votarea încheiată după expirarea termenelor prevăzute la pct. 87 și 88, iar plicurile recepționate după ce votarea a fost încheiată se anulează.

90. Recepționarea plicurilor este asigurată de funcționarii electorali ai biroului electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență, conform orarului și procedurii prestabilite și aprobate de membrii organului electoral, fapt despre care se informează consiliul electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate și Comisia Electorală Centrală.

91. În situația în care alegătorului i-a fost expediat plicul cu buletin de vot, dar plicul exterior nu a fost recepționat de către biroul electoral până la expirarea termenelor indicate la pct. 87 și 88, biroul electoral notifică alegătorul despre acest fapt prin mesaj expediat la adresa electronică indicată de alegător. Notificarea echivalează cu declararea buletinului de vot expediat de birou drept anulat și se procesează în mod corespunzător de către biroul electoral.

92. În cazul descris la pct. 91, alegătorul este exclus din lista electorală pentru votul prin corespondență și poate să își exercite dreptul de vot la oricare secție de votare din străinătate, în condițiile art. 78 alin. (3) lit. e) din Codul electoral nr. 325/2022, cu respectarea art. 25 alin. (4) din Legea nr. 109/2024.

93. Procedura descrisă la pct. 91 și 92 se aplică și situațiilor în care plicurile, din motive obiective, nu au putut fi livrate alegătorilor și au fost returnate biroului electoral al secției de votare.

94. Biroul electoral asigură numărarea și procesarea informației privind evidența plicurilor cu buletine de vot recepționate, inclusiv păstrarea și asigurarea securității acestora până în ziua alegerilor în condițiile art. 26 alin. (3) din Legea nr. 109/2024.

95. Pentru păstrarea plicurilor cu buletine de vot, biroul electoral este dotat cu urne de vot staționare în condițiile pct. 64, conform modelului prezentat în figura nr. 5 din Instrucțiunea nr. 1186/2023. Securizarea urnelor de vot staționare se realizează prin sigilarea acestora în condițiile pct. 32 și 33 din Instrucțiunea nr. 1186/2023.

96. În perioada de votare, precum și imediat după încheierea acesteia și procesarea informației privind evidența plicurilor cu buletine de vot recepționate, biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență, inclusiv prin intermediul Comisiei Electorale Centrale și a consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate, asigură aducerea la cunoștința publicului a informației privind materialele pentru votarea prin corespondență expediate, modificările operate în textul buletinelor de vot, listele electorale pentru votul prin corespondență, plicurile exterioare recepționate, inclusiv cele nerecepționate și, respectiv, plicurile anulate. Informarea publicului are loc prin toate mijloacele de comunicare disponibile, asigurându-se concomitent notificarea alegătorilor care își exercită votul prin corespondență la adresa electronică indicată de aceștia.

Capitolul VI. Numărarea și totalizarea rezultatelor votării prin corespondență

Secțiunea 1. Asigurarea securității și realizarea procesului de numărare a voturilor prin corespondență

97. Biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență începe numărarea voturilor în ziua de duminică, după închiderea tuturor secțiilor de votare în țara-gazdă.

98. Până la începerea procedurii de numărare a buletinelor de vot, membrii biroului amenajează spațiul destinat numărării voturilor, așezând un număr suficient de mese, astfel încât procesul de numărare să fie în raza vizuală a tuturor membrilor biroului electoral al secției de votare și a persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale, prezente la procedură.

99. Pe mesele destinate numărării voturilor se aranjează bristoluri cu denumirea sau numele concurenților electorali, iar în cazul referendumului - cu inscripțiile „DA” și „NU”, corespunzător opțiunilor.

100. Până la deschiderea urnelor de vot cu plicurile exterioare, membrii biroului electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență, în prezența persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale verifică integritatea sigiliilor aplicate pe urnele de vot. Dacă sigiliul este deteriorat sau conține semne vădite că urna a fost deschisă sau din ea s-au extras plicuri cu buletine de vot, se întocmește un proces-verbal de constatare, care se anexează la procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor. Concomitent se asigură sigilarea urnelor de vot în care vor fi plasate plicurile interioare, în condițiile pct. 32 și 33 din Instrucțiunea nr. 1186/2023.

101. După desigilarea urnelor cu plicurile exterioare, acestea se răstoarnă pe mesele unde se va efectua numărarea și verificarea conținutului acestora.

102. Președintele biroului electoral verifică în Sistemul informațional automatizat de stat „Alegeri” dacă sunt atestate cazuri în care alegătorii care au votat prin corespondență și-au exprimat votul și la o secție de votare, fapt despre care sunt informați toți membrii biroului, efectuându-se mențiunile corespunzătoare în listele electorale pentru votul prin corespondență, la rubrica „Modalitatea de exercitare a votului”.

103. Plicurile expediate de către alegătorii care și-au exercitat dreptul de vot și la secția de votare se exclud. Aceste plicuri sunt sigilate separat și se consideră anulate, iar acest fapt se consemnează în procesul-verbal cu privire la rezultatele numărării voturilor întocmit de biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență, cu mențiunea corespunzătoare la rubrica „Numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate”. Concomitent, rezultatele numărării acestor plicuri se contrapun cu datele înscrise în lista electorală în condițiile pct. 102.

104. Biroul electoral al secției de votare verifică datele privind numărul plicurilor exterioare cu materiale pentru votul prin corespondență care nu au fost restituite acestuia de către alegători sau cele care au fost restituite peste termenul stabilit pentru perioada de votare, precum și cele care nu au putut fi livrate alegătorilor și au fost returnate biroului electoral al secției de votare. Datele astfel verificate se consemnează în procesul-verbal cu privire la rezultatele numărării voturilor/raportul biroului electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență.

105. După consemnarea rezultatelor numărării plicurilor exterioare extrase din urna/urnele de vot staționare, membrii biroului electoral le deschid și verifică interiorul acestora în condițiile art. 27 alin. (5) din Legea nr. 109/2024.

106. Procedura de numărare a buletinelor de vot și completarea procesului-verbal privind rezultatele numărării voturilor se desfășoară în conformitate cu instrucțiunea aprobată de Comisia Electorală Centrală în acest sens.

107. Președintele biroului electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență ține evidența evenimentelor importante ce au loc în perioada votării prin corespondență și pe parcursul numărării voturilor și le descrie succint în raportul biroului electoral. Raportul va conține o expunere pe scurt a activităților desfășurate de birou pentru asigurarea exercitării votului prin corespondență, după caz, a cererilor și contestațiilor privitoare la acțiunile biroului electoral al secției de votare și a hotărârilor adoptate de birou în baza acestora. Președintele semnează raportul și oferă celorlalți membri ai biroului electoral al secției de votare posibilitatea de a-și formula în scris comentariile și completările la raport. La cererea membrilor biroului, a persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale sau a oricărui alegător, președintele notează comentariile și obiecțiile acestora referitoare la procedura de vot prin corespondență într-un act care se anexează la raportul biroului electoral al secției de votare.

108. Procesul-verbal cu privire la rezultatele numărării voturilor și raportul întocmit de biroul electoral al secției de votare pentru votul prin corespondență se transmit în aceleași condiții stabilite la art. 83 alin. (7) din Codul electoral nr. 325/2022.

Secțiunea 3. Centralizarea rezultatelor votării prin corespondență

109. După primirea proceselor-verbale și a rapoartelor birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru votul prin corespondență, consiliul electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate centralizează rezultatele votării prin corespondență în corespundere cu art. 84 și, respectiv, art. 85 din Codul electoral nr. 325/2022.

110. Consiliul electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate consemnează rezultatele votării prin corespondență într-un proces-verbal separat, semnat obligatoriu de toți membrii acestuia. Membrul consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate nu este în drept să refuze semnarea procesului-verbal, iar în caz de dezacord cu acesta, poate să-și exprime în scris opinia separată, care se anexează la procesul-verbal. Refuzul membrului consiliului electoral de a semna procesul-verbal privind rezultatele votării nu influențează Refuzul membrului consiliului electoral și alte motive ale absenței semnăturii se menționează în raportul consiliului electoral de circumscripție. Copiile procesului-verbal privind rezultatele votării prin corespondență, autentificate de președintele consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate, se înmânează, în mod obligatoriu, persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale.

111. Președintele consiliului electoral de circumscripție pregătește un raport separat al consiliului pe baza evidenței ținute în scris a activităților desfășurate de consiliu pentru asigurarea exercitării votului prin corespondență, aprobat prin hotărârea consiliului electoral de circumscripție. Raportul va conține o expunere succintă a cererilor și contestațiilor privitoare la acțiunile/inacțiunile consiliului și birourilor electorale ale secțiilor de votare și a hotărârilor adoptate pentru asigurarea exercitării votului prin corespondență. Președintele semnează raportul și oferă celorlalți membri ai consiliului posibilitatea de a-și formula în scris comentariile și completările la raport. Cererile și contestațiile se anexează la raport.

112. În termenul stabilit la art. 84 alin. (4) din Codul electoral nr. 325/2022, consiliul electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate prezintă Comisiei Electorale Centrale procesul-verbal și raportul, precum și documentele electorale prevăzute la pct. 109.

113. Hotărârile de aprobare a procesului-verbal privind rezultatele votării și/sau a raportului asupra activității biroului electoral al secției de votare și/sau a consiliului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate pot fi contestate în condițiile capitolului XIII din Codul electoral nr. 325/2022 și Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023.

114. În baza datelor prezentate de către consiliul electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate, Comisia Electorală Centrală va include rezultatele centralizate ale votării prin corespondență în procesul-verbal privind rezultatele votării pe țară, în condițiile art. 85 din Codul electoral nr. 325/2022, precum și în raportul cu privire la rezultatele alegerilor.

115. În cazul săvârșirii faptelor de fraudă electorală, stabilirii circumstanțelor și/sau încălcărilor de natură să influențeze rezultatele alegerilor și/sau să pună la îndoială conformitatea organizării acestora în bune condiții, Comisia Electorală Centrală, în baza materialelor probatorii, propune Curții Constituționale declararea nulității sau invalidării rezultatelor votării în secția/secțiile de votare în care a fost organizat votul prin corespondență.

Secțiunea 3. Păstrarea documentelor electorale aferente exercitării votului prin corespondență

116. Documentele (materialele) electorale privind votul prin corespondență se păstrează conform prevederilor art. 87 din Codul electoral nr. 325/2022.

Capitolul VII. Răspunderea juridică

117. Încălcarea prevederilor cadrului normativ ce reglementează implementarea parțială a votului prin corespondență atrage după sine răspunderea administrativă, civilă, contravențională și penală.